

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету суспільних наук
Юрій ОСТАПЕЦЬ
« 28 » вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГРА У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Ужгород, 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Гра у формуванні особистості дошкільника» для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 012 Дошкільна освіта освітньої програми «Дошкільна освіта».

Розробники: Ваколя Зоряна Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

протокол № 15 від « 27 » червня 2024 р.

Завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

(підпис)

/Оксана ПОВІДАЙЧИК/
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 8 від « 27 » червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії факультету суспільних наук

(підпис)

/Олена ПОПАДИЧ/
(прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	2	2
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	3	3
	Лекції:	
	30	10
	Практичні (семінарські):	
	30	6
Форма підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
	Самостійна робота:	
	60	104

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Гра у формуванні особистості дошкільника» є формування професійної компетентності майбутніх фахівців в галузі дошкільної освіти, що ґрунтується на вивченні теоретико-методичних основ ігрової діяльності дітей дошкільного віку в умовах суспільного дошкільного виховання та сім'ї; оволодіння майбутніми педагогами організаційно-управлінськими, методичними та технологічними засадами формування дослідницької культури дошкільників у проєктній діяльності; оволодіння студентами основами теорії гри й методики організації й проведення ігор; формування основних понять про ігрову діяльність, значення гри в житті дитини та людини.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага, толерантність).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, полікультурне середовище, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

КС-21. Здатність працювати з проблемними дітьми, в тому числі з внутрішньо-переміщеними

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Гра у формуванні особистості дошкільника» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 1 Історія та культура України

ОК 13 Теорія виховання

ОК 14 Дошкільна дидактика

ОК 19 Дитяча психологія

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Дошкільна освіта», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.	ПРН 1
Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами, дітей – представників етнічних меншин.	ПРН 3
Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.	ПРН 4
Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових, індивідуальних, етнічних особливостей і можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.	ПРН 7
Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.	ПРН 10
Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.	ПРН 18
Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.	ПРН 20
Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.	ПРН 22
Вміти взаємодіяти з проблемними дітьми, в тому числі з внутрішньо-переміщеними.	ПРН 23

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Гра у формуванні особистості дошкільника»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати педагогічні умови формування соціального досвіду дітей дошкільного віку. Знати закономірності навчально-виховного процесу в ЗДО, які конкретизуються в принципах, реалізуються в технологіях, засобах, методах і прийомах. Знати теоретичні основи організації освітньої діяльності в групах раннього віку та використовувати їх на практиці. Розпізнавати загальні та специфічні особливості освітнього процесу для дітей раннього та дошкільного віку, що дозволяє ефективно організовувати їх навчання і розвиток.	ПРН 1
Знати вікову педагогіку та особливості дітей різного дошкільного віку. Застосовувати принцип індивідуального підходу, враховуючи індивідуально неповторне в особистості кожної дитини. Знати класифікацію дітей з особливими освітніми потребами та розробляти для них окремі алгоритми організації навчання. Такі знання допоможуть педагогам створювати сприятливі умови для розвитку та навчання кожної дитини, враховуючи їхні індивідуальні потреби та можливості.	ПРН 3
Вміти організувати і керувати ігровою, художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною діяльністю дітей раннього і дошкільного віку, як провідною. Це допоможе створити сприятливе середовище для розвитку дітей, де вони можуть	ПРН 4

проявляти свою індивідуальність і творчий потенціал.	
Володіти знаннями про вікові та індивідуальні особливості дітей раннього і дошкільного віку, спираючись на які планувати навчально-виховний процес у ЗДО та застосовувати до кожної дитини індивідуальний підхід у процесі навчання та виховання. Враховувати особливості дітей з ООП.	ПРН 7
Знати програму раннього втручання, розуміти можливості опори на неї в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами, що дозволить педагогам та фахівцям будувати подальшу роботу з дитиною на основі конкретних потреб і потенціалу дитини.	ПРН 10
Знати технології організації та проєктування освітнього середовища закладу дошкільної освіти та застосовувати творчий підхід. Володіти навичками створення і підтримки таких умов, які сприяють всебічному розвитку дитини. Застосовувати психолого-педагогічні підходи у процесі проєктування інклюзивного освітнього середовища.	ПРН 18
Знати і враховувати при виборі методик і технологій навчання і виховання рівні розвитку дітей та використовувати ЗАР і ЗНР, що дозволить створити навчальне середовище, яке максимально сприяє їхньому індивідуальному та груповому розвитку.	ПРН 20
Знати та дотримуватись правил техніки безпеки та збереження здоров'я дітей у ЗДО для забезпечення безпечного середовища, яке сприяє здоровому розвитку дітей раннього і дошкільного віку.	ПРН 22
Знати та застосовувати такі підходи у взаємодії з проблемними дітьми, в тому числі з внутрішньо-переміщеними, які сприятимуть їхньому розвитку і адаптації.	ПРН 23

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Гра у формуванні особистості дошкільника» є:

Поточний контроль, який під час вивчення навчальної дисципліни здійснюється в індивідуальній, груповій та фронтальній формах.

Методи поточного контролю: усний, письмовий, практичний, самоконтроль.

Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни проводиться письмово та передбачає виконання завдань з метою діагностики рівня засвоєння основних теоретичних положень змісту навчальної дисципліни, а також виконання завдань, які дозволяють визначати гнучкість педагогічного критичного мислення студентів та рівень сформованості практичних професійних умінь і навичок, креативності у вирішенні проблемних навчальних задач і ситуацій.

Підсумковий семестровий контроль – залік в усній формі.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю. Поточний контроль упродовж вивчення навчальної дисципліни здійснюється в індивідуальній, груповій та фронтальній формах.

Форма модульного контролю. Контрольна робота в письмовій формі.

Форма підсумкового семестрового контролю. Залік.

Методика поточного контролю навчальних досягнень студентів. *Поточний контроль навчальних досягнень* здійснюється в таких формах: практичне заняття; виконання самостійної роботи; навчання на онлайн-платформах, виконання індивідуальних проєктів з презентацією.

Практичне заняття дає змогу тематичної перевірки засвоєння студентами теоретичних питань курсу і набуття загальних (аналізу, синтезу, узагальнення, систематизації) та спеціальних (комунікативних, інтерактивних, перцептивних, рефлексивних) практичних умінь. Окрім запланованих теоретичних питань, до кожного практичного заняття студенти в письмовій формі

виконують 1 завдання *індивідуальної роботи* з теми, а також презентують результати діагностичних досліджень, займаються моделюванням виховних педагогічних ситуацій та вирішенням педагогічних задач. *Індивідуальні завдання* дають змогу оцінити розуміння студентами теоретичних засад виховної роботи і здатність проектувати їх на сучасний освітній процес.

Критерії поточного контролю. *Поточний контроль навчальних досягнень* упродовж семестру здійснюється за такими критеріями:

- опрацювання в повному обсязі змісту тем практичних занять та активна участь у всіх видах навчальної діяльності під час заняття і виконання самостійної роботи до практичних занять, передбачених навчальною робочою програмою дисципліни – 20 б.,

- виконання індивідуальних завдань (розробка проєктів) з презентацією – 20 б.

- навчання на онлайн-платформах з поданням сертифікату про результати навчання – 10 б.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються на основі якості виконання вказаних конкретизованих завдань. Кількісна оцінка поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля, – 50 б.

Методика модульного контролю навчальних досягнень студентів. Після виконання програми змістового модуля у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді виконання контрольної роботи. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Методика виховної роботи у ЗДО» проводиться письмово, передбачає виконання завдань різного ступеня складності (від репродуктивних до творчих, професійно орієнтованих), які дозволяють визначати рівень засвоєння основних теоретичних положень змісту навчальної дисципліни, а також виконання завдань, які дозволяють визначати гнучкість педагогічного критичного мислення студентів та рівень сформованості практичних професійних умінь і навичок, креативності у вирішенні проблемних навчальних задач і ситуацій.

Критерії оцінювання модульних завдань. Кожне завдання модульної контрольної роботи (4 теоретичних і 2 практичних завдання) оцінюється поокремо. Загальна оцінка розраховується як сума оцінок: теоретична частина – 40 балів (по 10 балів кожне теоретичне питання); практична частина оцінюється в 10 балів (по 5 балів кожне практичне завдання). Разом – 50 балів.

Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання (50 б.) і результату модульної контрольної роботи (50 б.) Максимальна оцінка – 100 балів. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	50	100
8	8	8	8	9	9		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	50	100
12	12	13	13		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	7	20	8	20
Виконання індивідуальних завдань (розробка проєктів) з презентацією	1	20	1	20
Навчання на онлайн-платформах з поданням сертифікату про результати навчання*	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом	10	100	11	100

Студенти можуть отримати бали за вивчення окремих питань змісту дисципліни через навчання на масових відкритих онлайн курсах (МВОК) в Україні за умови наявності відповідного сертифікату (Prometheus, Всеосвіта, Workademy, Coursera та інші.).

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота складається з 2 запитань описово-аналітичного характеру, 8 тестових завдань та 1 завдання практичного характеру (педагогічна задача), або власне висловлення до певної педагогічної проблеми.

Запитання описово-аналітичного характеру оцінюються у 10 балів (за 2 завдання 20 балів).

Тестові завдання оцінюються у 2 бали кожне (за 8 завдань 16 балів).

Завдання практичного характеру (педагогічна задача), або власне висловлення до певної педагогічної проблеми оцінюється в 14 балів.

41-50 балів (оцінка «відмінно») – студент виконав завдання запропонованого йому варіанта в повному обсязі і виявив при цьому:

- глибокі та повні знання матеріалу дисципліни;
- вільне володіння науковою термінологією;
- творчу самостійність;
- високу культуру оформлення знань та відповідний рівень умінь і навичок.

31-40 балів (оцінка «добре») – студент виконав завдання запропонованого йому варіанта в повному обсязі, вичерпно реалізував усі питання, виявив творчу самостійність, добре орієнтується в сучасних проблемах основ педагогіки, продемонстрував високу культуру оформлення знань, належний рівень умінь та навичок, але в роботі наявні окремі несуттєві помилки. Ставиться за виконання 75 % усіх завдань.

21-30 балів (оцінка «задовільно») – студент виявив задовільні знання матеріалу, але допустив при цьому окремі грубі фактичні помилки та неточності, а культура оформлення знань та рівень його умінь і навичок ще недостатні. Правильно виконано більше 50% запропонованих завдань

1-20 балів (оцінка «незадовільно») – студент не виявив достатніх фахових знань з предмета, не досяг реалізації завдання через загальну слабку орієнтацію в програмовому матеріалі, а культура його мовлення й оформлення знань незадовільні. Завдань виконано менше від 50 %.

За роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, а також за самостійну роботу кількість балів залежить від дотримання наступних вимог: повний обсяг виконання навчальних завдань, своєчасність; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань та ініціативність у навчальній діяльності.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковим семестровим контролем з дисципліни «Гра у формуванні особистості дошкільника» є **залік**, який проводиться в усній формі.

Відповідно до «*Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсів) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті*» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «зараховано» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «зараховано» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «зараховано» (74-81 бал, С) заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «зараховано» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «зараховано» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незараховано» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незараховано» (35 балів, F) – виставляється студенту заочної форми навчання, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Академічна доброчесність: Політика щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (затверджене вченою радою університету від 23.02.2017 р., протокол № 3).

Правила перезарахування кредитів у випадку мобільності: Політика щодо перезарахування кредитів ЄКТС у випадку мобільності формується з урахуванням норм «Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (затверджене вченою радою університету від 30.05.2019 р., протокол № 6).

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті: Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, формується з урахуванням норм «Положення про порядок визнання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих протягом неформальної та / або інформальної освіти (затверджене вченою радою університету від 18.12.2023 р., протокол № 11).

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні основи ігрової діяльності дитини.

Тема 1. Теорія гри.

1. Походження гри.
2. Наукові теорії та сучасні дослідження гри.
3. Методологія теорії ігрової діяльності.
4. Особливості гри як засобу всебічного розвитку дитини.

Тема 2. Сутність гри, її завдання та функції.

1. Гра як педагогічне явище.
2. Функції ігрової діяльності в освітньому процесі ЗДО.
3. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку.
4. Завдання ігрової діяльності.
5. Принципи організації ігрової діяльності.

Тема 3. Ігрові технології навчання.

1. Історія виникнення ігрових технологій навчання.
2. Сутність ігрових технологій.
3. Мета і завдання ігрових технологій.

Тема 4. Іграшка, її цінність та види.

1. Виховна і освітня цінність іграшки.
2. Історія іграшки.
3. Українська народна іграшка.
4. Види іграшок.
5. Вимоги до іграшок.

Тема 5. Організація предметно-ігрового середовища ЗДО.

1. Умови створення предметно-ігрового середовища.
2. Облаштування ігрового середовища для дітей раннього віку.
3. Облаштування ігрового середовища для дітей середнього віку.
4. Організація ігрового середовища для дітей старшого дошкільного віку.
5. Тематичні зони у ЗДО.
6. Основні вимоги до обладнання ігрових зон.

Тема 6. Особливості організації та керівництво грою дітей дошкільного віку.

1. Принципи організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку.
2. Система педагогічних методів і прийомів.
3. Роль педагога в розвитку ігрової діяльності дошкільників.

Модуль 2. Класифікація ігор для дітей дошкільного віку та методика їх проведення.

Тема 7. Творчі ігри.

1. Виховне значення творчої гри.
2. Режисерські ігри.
3. Сюжетно-рольові ігри.
4. Театралізовані ігри.
5. Будівельно-конструкційні ігри.
6. Методика проведення творчих ігор.

Тема 8. Ігри з правилами.

1. Дидактична гра.
2. Особливості дидактичної гри.
3. Структура дидактичної гри.
4. Види дидактичних ігор.
5. Рухливі ігри, ігри з предметами.
6. Педагогічне керівництво іграми з правилами.

Тема 9. Народні ігри.

1. Значення народних ігор.
2. Специфіка народних ігор.
3. Рухливі хороводні ігри. Обрядові та звичаєві ігри. Ігри з відображенням трудових процесів та побуту.
4. Методика використання народних ігор у роботі з дітьми.

Тема 10. Організація та методика проведення ігор для дітей з особливими освітніми потребами.

1. Особливості роботи з дітьми з ООП у ЗДО.
2. Ігрове середовище в інклюзивній групі.
3. Методика проведення ігор різного типу з дітьми з особливими освітніми потребами

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
3-й семестр						
Модуль 1						
Теоретичні основи ігрової діяльності дитини						
Тема 1. Теорія гри.	11	2	2			7
Тема 2. Сутність гри, її завдання та функції.	11	2	2			7
Тема 3. Ігрові технології навчання.	11	2	2			7
Тема 4. Іграшка, її цінність та види.	12	2	4			6
Тема 5. Організація предметно-ігрового середовища ЗДО.	12	2	4			6
Тема 6. Особливості організації та керівництва грою дітей дошкільного віку.	11	4	2			5
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	70	16	16			38
Модуль 2						
Класифікація ігор для дітей дошкільного віку та методика їх проведення.						
Тема 7. Творчі ігри.	12	4	4			4
Тема 8. Ігри з правилами.	12	4	4			4
Тема 9. Народні ігри.	12	2	2			8
Тема 10. Організація та методика проведення ігор для дітей з особливими освітніми потребами.	12	2	4			6
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	50	14	14			22
Разом за семестр	120	30	30			60

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
4-й семестр						

Модуль 1						
Теоретичні основи ігрової діяльності дитини						
Тема 1. Теорія гри.	11	1				10
Тема 2. Сутність гри, її завдання та функції.	12	1	1			10
Тема 3. Ігрові технології навчання.	11	1				10
Тема 4. Іграшка, її цінність та види.	12	1				11
Тема 5. Організація предметно-ігрового середовища ЗДО.	12	1				11
Тема 6. Особливості організації та керівництва грою дітей дошкільного віку.	12	1	1			10
Разом за модуль	70	6	2			62
Модуль 2						
Класифікація ігор для дітей дошкільного віку та методика їх проведення.						
Тема 7. Творчі ігри.	12	1	1			10
Тема 8. Ігри з правилами.	13	1	1			11
Тема 9. Народні ігри.	12	1	1			10
Тема 10. Організація та методика проведення ігор для дітей з особливими освітніми потребами.	13	1	1			11
Разом за модуль	50	4	4			42
Разом за семестр	120	10	6			104

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Роль гри в житті та вихованні дитини.	2	1
2	Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку.	2	1
3	Творчі ігри, їх значення та особливості використання.	4	1
4	Дидактичні ігри та їх вплив на формування особистості дитини.	4	1
5	Українські національні народні ігри у ЗДО.	4	
6	Ігрова діяльність та педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами.	4	1
7	Діагностика ігрових умінь та інтересів дітей дошкільного віку.	4	
8	Створення ігрового середовища в різних вікових групах дошкільнят.	4	1
9	Сучасне програмно-методичне забезпечення ігрової діяльності.	2	
	Разом	30	6

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Методологічні основи теорії ігрової діяльності дітей.	4	6
2	Становлення та розвиток гри в історії суспільства.	3	6
3	Основні компоненти теорії ігрової діяльності дітей.	4	6
4	Роль вихователя в розвитку ігрової діяльності молодших дошкільників.	4	6
5	Сучасне програмно-методичне забезпечення ігрової діяльності дошкільника.	3	6
6	Гра як засіб всебічного розвитку дитини.	3	5
7	Особливості організації ігрової діяльності в інклюзивних групах.	4	6

8	Виховна і освітня цінність іграшки.	3	6
9	Вплив режисерських ігор на формування і розвиток дошкільника.	3	5
10	Сюжетно-рольові ігри, їх особливості, значення у вихованні дітей.	4	6
11	Театралізовані ігри та їхній вплив на розвиток дитини дошкільного віку.	3	6
12	Будівельно-конструкційні ігри та їхнє значення у формуванні дитини.	3	6
13	Дидактичні ігри як засіб формування особистості дошкільника.	4	6
14	Українська народна гра та її значення для дитини.	3	5
15	Роль ігор з правилами у навчанні і вихованні дітей.	3	5
16	Проведення ігрових квестів в різних вікових групах.	3	6
17	Проблема керівництва ігровою діяльністю дітей дошкільного віку.	3	6
18	Організація ігрового простору та вимоги до нього.	3	6
Разом		60	104

6.5. Індивідуальні завдання (у разі потреби)

До індивідуальної роботи у процесі вивчення навчальної дисципліни відносяться наступні завдання:

1. Підготуйте до захисту індивідуальний проєкт «Перспективні напрями вдосконалення дошкільної освіти в Україні в XXI столітті».
2. У чому суть виразу «бачити світ очима дитини»? Підготуйте виступ з комп'ютерною презентацією, що розкриває сенс цього виразу з орієнтацією на вітчизняні наукові школи або концепції вчених.
3. Обґрунтуйте правдивість вислову «Уява народжується в грі».
5. Організуйте режисерську гру до казки (на вибір) та проаналізуйте етапи її проведення.
6. Як, на Вашу думку, впливають сюжетно-рольові ігри на формування особистості дошкільника?
7. Складіть гру-фантазування та обґрунтуйте її вплив на формування особистості дошкільника.
8. Охарактеризуйте ігри з правилами в структурі освітнього процесу ЗДО.
9. Наведіть приклади ігор, в яких чітко прослідковується кожна з функцій ігрової діяльності.
10. Підготуйте презентацію про роботу сучасних ЗДО щодо організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку.
11. Змоделюйте ігрову ситуацію для дітей з особливими освітніми потребами.
12. Як Ви вважаєте, чи слушною є порада В. Сухомлинського: «Дитина має справжнє емоційне і інтелектуальне життя тільки тоді, коли вона живе в світі ігор, казки, музики, фантазії і творчості. Без цього вона не краща за здавлену квітку»? Обґрунтуйте свою відповідь.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Технічні засоби. У разі дистанційного навчання для вивчення дисципліни необхідне забезпечення такими технічними засобами, як: технічні засоби передачі навчальної інформації; технічні засоби контролю знань; технічні засоби самонавчання; допоміжні технічні засоби.

Обладнання.

Необхідним обладнанням для вивчення дисципліни є: комп'ютерні та предметні комплекси (в т.ч. робочі місця викладача і студента); навчальна техніка в номенклатурі (принтер, сканер, проектор тощо); програмно-методичні комплекси (комп'ютерні навчальні програми) з кожної навчальної дисципліни; мереживне та телекомунікаційне обладнання; екранно-звукові засоби навчання.

Програмне забезпечення.

Необхідним програмним забезпеченням для вивчення курсу «Гра у формуванні особистості

дошкільника» є: системне, прикладне та інструментальне/сервісне програмне забезпечення.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Булова А. П. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку. 2-е вид. зі змін. та доп. Тернопіль : Мандрівець, 2013. 296 с.
2. Ваколя З.М., Кухта М.І. Гра у формуванні особистості дошкільника : методичні рекомендації. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 11 с.
3. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк. Мін. осв. і науки України ; Київ, ун-т ім. Б. Грінченка. Київ : Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.
4. Гра по-новому, навчання по-іншому : методичний посібник / упоряд. О. Рома. Київ : The LEGO Foundation, 2018. 44 с.
5. Гра дошкільника: теорія і практика. Дайджест 5 / упор. Г. І. Григоренко. Запоріжжя : ТОВ «ЛІПС», 2017. 196 с.
6. Павелків Р. В. Гра як провідна діяльність дітей дошкільного віку / Дитяча психологія : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2017. 373 с.
7. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка : підручн. 4-те видання, переробл. ВЦ «Академія», 2018. 408 с.
8. Федорова М.А. Теорія та методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку : навч. посібник. Житомир, ФОП Левковець, 2018. 149 с.

Законодавчі та нормативні документи

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>
2. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
4. Методичні рекомендації щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/624/b16/581/624b165811dd9015812979.pdf>
5. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>
6. Положення про заклад дошкільної освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/86-2021-%D0%BF#n9>
7. Порядок організації інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/udoskonaleno-organizaciyu-inklyuzivnogo-navchannya-v-zakladah-doshkilnoyi-osviti-rishennya-uryadu>
8. Програми розвитку дітей дошкільного віку. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>

Допоміжна література

1. Гончаренко А. М. Граємо разом – з іграшками та без них. *Дошкільне виховання*. 2014. № 2. С. 10–12.
2. Збірка ігрових активностей «RIGHT TO PLAY». The LEGO Foundation, 2021. 244 с.

3. Ігрова діяльність дошкільника : молодший дошкільний вік / Піроженко Т.О. та ін. Київ : Генеза. 88 с. (Серія «Настільна книжка вихователя»)
4. Кондратюк С. Нон-фікшн для дітей: що, як, для чого. 2019. № 12. С. 19–23.
5. Кубата Н.П., Айзенбарт М.М. Гра як засіб формування соціальної компетенції у дітей старшого дошкільного віку. *Молодий вчений*. 2018. № 5 (57). С. 53–57.
6. Методична скарбничка вихователя – 2017-2018. №1–12.
7. Стаєнна О. Ігрова діяльність дошкільників: сучасний формат. 2018. № 10. С. 38–42.
8. Улюкаєва І. Г. Історія дошкільної педагогіки : підручник. Київ : Видавничий дім «Слово», 2016. 424 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Бібліотека методичних матеріалів для освітян. Всеосвіта. <https://vseosvita.ua/library>
2. Перелік ігрового та навчально-дидактичного обладнання для закладів дошкільної освіти <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/perelik-igrovogo-ta-navchalno-didaktichnogo-obladnannya>
3. Єдине освітнє інформаційне вікно України. URL : <http://znannya.info>
4. Освіта України. URL: <http://osvita-ukrainy.com.ua>
5. Освіта. URL: <http://osvita.ua>
9. Програми розвитку дітей дошкільного віку URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/doshkilna-osvita-2/programi-rozvitku-ditey>
6. Платформа розвитку дошкільнят «НУМО». URL: <https://numo.mon.gov.ua/>
7. Платформа професійного розвитку «Prometheus». URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/kubernetes-basics/>
8. Студія онлайн-освіти EdEra. URL: <https://www.ed-era.com/>
9. «Сучасне дошкілля під крилами захисту» <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/suchasne-doshkillya-pid-krilami-zahistu>
10. Перелік навчальної літератури https://docs.google.com/spreadsheets/d/1-6Qn3PRPqSpDreBZkBFwaPO_ZVWwhAkO-FGGutGpmC8/edit#gid=1947501369

11. Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)